d'Regierung an d'Chamber sech dann op déi Situatioun astellen.

Merci.

Dat gesot, wäert selbstverständlech d'LSAP-Fraktioun dës Konten och stëmmen.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci villmools, Här Bodry. Den nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Djuna Bernard. Madamm Bernard, Dir hutt d'Wuert.

Mme Djuna Bernard *(déi gréng).-* Merci, Här Chamberspresident. E grousse Merci och un d'Madamm Rapportrice, net nëmme fir den exzellente Rapport, mee och déi gutt Zesummenaarbecht an der Kommissioun. Ech hunn elo d'Éier, no engem Joer an der Comexbu, e bëssen Asiicht dran ze hunn. Et ass eng ganz interessant Matière an och eng ganz wichteg Aarbecht, déi mer hei maachen. Ech si ganz frou, fir heimadder kënnen den Accord vun der grénger Fraktioun ze ginn.

Villmools merci.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci villmools, Madamm Bernard. An da wier et um honorabelen Här Gast Gibéryen.

M. Gast Gibéryen *(ADR).-* Merci, Här President. Och ech wëll vun eiser Säit aus der Kolleegin Diane Adehm Merci soe fir hire Rapport.

Ech wéilt just nach uschléissen un dat, wat de Kolleeg Bodry gesot huet, wat d'Emprunten ubelaangt. Ech mengen, mir mussen eng Kéier eng Reegelung do kréien, wéi den Alex Bodry dat gesot huet, wat fir eng Autorisatioune vun Emprunten zielen.

Mir haten och een Ablack an der Kommissioun rieds, ech mengen, et war souguer mam Minister zesummen, datt et awer gutt ass, wann d'Regierung fir eng Noutfallsituatioun eng Méiglechkeet huet dann, fir séier an onkomplizéiert Emprunte kënnen opzehuelen. Dat schéngt mer richteg ze sinn. An duerfir misst ee vläicht higoen, datt een eng Kéier seet: „Ma, kommt, mir stëmmen en Emprunt fir esou eng Noutfallsituatioun!"

A fir de Rescht bleiwe mer ëmmer bei deem Emprunt, deen an deem leschte Budget gestëmmt ass. Mee datt een awer enger Regierung déi Méiglechkeet gëtt, fir, wa se eng Kéier misst duerch iergendeng Situatioun - mer haten dat jo schonn eng Kéier an der Vergaangenheet, ech erënneren drun, wéi mer eng Bank hu misse retten -, datt d'Regierung also ëmmer d'Méiglechkeet huet, fir an esou enger Situatioun ouni laang Prozeduren direkt en Emprunt kënnen opzehuelen, selbstverständlech no Récksprooch mat der Chamber, wat jo dann och ëmmer geschitt, mee datt ee sech déi Méiglechkeet géif halen. A fir de Rescht géif ech mengen, misst dann nëmmen deen Emprunt zielen, deen am leschte Budget autoriséiert ass.

Dat gesot: Zoustëmmung vun der ADR.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci villmools, Här Gibéryen. Da wier et um honorabelen Här Sven Clement.

M. Sven Clement *(Piraten).-* Merci, Här President. Och vu mir e grousse Merci un d'Madamm Rapportrice, déi hei en exzellente Rapport ofginn huet.

Ech wollt mech ganz bewosst dem Alex Bodry senge Fuerderungen hei uschléissen, datt mer déi néideg Transparenz schafen, datt d'Chamber hir Aarbecht vum Contrôle vun der Exécution budgétaire ka maachen, wat d'Staatsfinanzen awer insgesamt ugeet. Ech mengen, mir kënnen engersäits natierlech eis ëmmer strikt un de Budget halen an och just kucken, wat op deenen eenzele Posten am Budget geschitt ass.

Ech mengen, an den Här Minister huet dat gëschter gesot, datt mer alleguerte relativ wéineg iwwert d'gesamt Gesondheet vun de Staatsfinanze geschwat haten, mee ech mengen, dat läit zu engem Deel dorunner, datt mer eis an der Vergaangenheet relativ strikt och ëmmer um Staatsbudget orientéiert hunn a gekuckt hunn: Wéi geet et deem?

Ech mengen, datt mer eis och eng Kéier iwwert déi Fuerderungen hei kënne vill méi bewosst ginn, wéi et am grousse Bild ass. Anstatt eis wierklech an Detailer ze verrennen, kéinte mer duerch dës Mesuren dat grousst Bild vill méi einfach gesinn an doduerjer dann och diskutéieren. Ech mengen, dat ass eng Missioun vun dësem héijen Haus an déi sollte mer eis dann och zu eege maachen. An dofir merci nach eng Kéier, Madamm Rapportrice! Merci awer och Alex Bodry fir déi Fuerderungen, déi mir vollkommen ënnerstëtze kënnen!

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci villmools, Här Clement. D'Regierung huet d'Wuert, den Här Finanzminister Pierre Gramegna.

Prise de position du Gouvernement

M. Pierre Gramegna, *Ministre des Finances.-* Här President, Dir Dammen an Dir Hären, fir d'éischt géif ech gären, wéi dat och vum Deputéierte Bodry gesot ginn ass, ënnersträichen, dass d'Konte vun 2018 jo awer ganz remarkabel sinn. An dofir sinn ech och hei elo op d'Tribün komm, well ech dat wollt ënnersträichen. Et ass fir d'éischt säit 2008, wou mer praktesch en Equiliber hunn an der Administration centrale. An effektiv huet dat sech natierlech och erëmgespigelt an der europäescher Kontabilitéit SEC 2010, wou d'Resultat nach méi kloer ass, well do en Excedent vun 262 Milliounen ass. An ech rappeléieren, dass mer no der Lëtzebuerger Kontabilitéit en Defizit vu 25 Milliounen hunn.

Wéi richteg ënnerstrach ginn ass, ass dat Resultat haaptsächlech, well d'Recettë ronn 8 % méi héich erauskomm sinn, wéi dat, wat virgesi war. An dat, wat virgesi war, war och schonn eng gutt Croissance vun de Recetten. An dat Zweet ass, mengen ech, och wichteg, dass een et ënnersträicht, dass mer bei den Depensen nëmmen 1 % méi héich leien, wéi dat, wat virgesi war. Dat ass natierlech e positive Schéiereffekt. An doduerch dat gutt Resultat.

An ech kann och bestätegen, dass 2019 eng änlech Situatioun wäert sinn. Et ass nach ze fréi, fir ze wëssen, ob mer am Equiliber do wäerte leien. Mir wäerten op jidde Fall ganz no derbäi sinn.

Zu de verschiddene Froen, déi gestallt gi sinn, wäert ech der elo eng Rëtsch hei beäntweren. A mäi Kommentar ass Follgenden: Ech hunn nach ëmmer op all Requête vun der Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire geäntwert an ech sinn all Äre Fuerderungen nokomm. An ech mengen och, dass mer an deene leschte Joren ëmmer vill méi geliwwert hunn, wéi dat an der Vergaangenheet de Fall ass. An ech hunn och guer keng Angscht do dervir! Well dat Bescht, wat mer kënnen hunn, dat ass Transparenz! A mir hunn näischt ze verstoppen. Absolutt näischt ze verstoppen!

Ech hunn d'Remark vum Här Clement net gutt verstanen, wou e gesot huet: „Mir konzentréieren eis ze vill op den Detail." Mir konzentréieren eis an der Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire all Trimester ganz kloer op d'Solden. A wéi gesot: Wa méi Detailer gefrot ginn, da gi mer déi.

An ech wéilt dofir e bëssen op déi wichteg Fro agoen, well e puer Deputéiert dat gesot hunn, vun der Emissioun vun Emprunten. Ech hu mer dat gutt ugekuckt. Mir hunn och eng Nott gemaach, déi mer lech geschéckt hunn déi lescht Deeg, wou mer e Resumé maachen, wou ech d'Argumentatioun net erëmgeholl hunn, ech hunn einfach faktuell geschriwwen, wat ass.

Ech géif gär dräi Saachen dozou soen, ech mengen, déi wichteg sinn an déi ee muss am Kapp behalen.

Dat Éischt ass: Ech weess net, ob dat an der Vergaangenheet d'selwecht gemaach ginn ass, mee ech menge schonn, wann ech mech erënneren, wat den Här Waringo mer gesot huet, wéi ech ugefaangen hunn. Hie war jo 30 Joer laang de Chef op der IGF. Eng Saach mécht d'Regierung systematesch, dat heescht elo säit Jorzéngten. Dat ass, dass, wann en Defizit virgesinn ass an der Administration centrale, wéi mir der jo elo all Joers virgesinn haten, da freet een de toute façon en Emprunt, deen dat plus ou moins ofdeckt, an no uewen opgeronnt. Vu dass mer elo all déi Jore 700, 800 Milliounen Defizit virgesinn haten, hu mer natierlech 1 Milliard Emprunt virgesinn.

Dat schéngt mer eng gutt Saach ze sinn, well, wann een dat net géif maachen, kéint ee jo froen: „Majo, wéi finanzéiert Der dat?"

Ech weess, dass mer d'Annualité du budget hunn. Mee, ob een elo wierklech soll soen, dass deen Emprunt, deen een do freet, deen doten, fir deen Defizit ze decken, dass deen automatesch dann ausleeft, wann een en net gebraucht huet, ass eng Fro, déi ee ka stellen.

Dat Zweet ass, dass mer och eng Autorisatioun musse froen, wann een en Emprunt refinanzéiert. An elo ginn ech lech d'Beispill vum nächste Joer: 2020 refinanzéiere mer en Emprunt vun 2 Milliarden am Mee. Ech hunn awer elo am Gesetz fir 2020, dat, iwwer wat mer haut stëmmen, e geréngen Emprunt virgesi vun 1 Milliard.

Wa mer d'Reegelen änneren, da muss ech ee froe vun 1 Milliard plus 2 Milliarde fir de Refinancement vun deem vum nächste Joer. Da muss een erklären. Dat ass alles machbar. A firwat hunn ech deen net brauchen ze froen? Well mer accumuléiert Autorisatiounen haten. An Dir hutt d'Zifferen elo kritt. Esou héich sinn déi net. Ech hunn d'Notte vun den accumuléierten elo net ënnert den Aen. Ma do ginn elo, d'nächst Joer, 2 Milliarden dovunner fort.

An da kann ee soen - an ech komme ganz op d'Argument vum Här Gibéryen, wat ech ganz richteg fannen -: Et kann heiansdo urgent sinn, Urgenz, wéi mer eng kannt hu bei der Bankekris, fir séier en Emprunt kënnen ze maachen. An da kënnt eppes derbäi, wat mer dëst Joer gemaach hunn, wou mer, well de Marché gutt war, de Remboursement vum Emprunt vum nächste Joer sechs Méint virgezunn hunn.

Wann een déi Flexibilitéit do net méi huet, da kann een dat guer net méi maachen.

An dofir mengen ech, dass ee sech wierklech gutt soll iwwerleeën, wéi een dat reegelt. Mir sollen et clarifiéieren. An ech si ganz gär bereet, dat an der Commission des Finances ze maachen. Mee à tout le moins misst een e Puffer hu vun e puer Milliarden, dat wär d'Iddi vum Här Gibéryen, à tout le moins soll een dat hunn, dass een awer méi fréi ka rembourséieren, dass een am Fall vun enger Kris séier Geld ka mobiliséieren.

An da géif ech proposéieren, dass mer eng Kéier dorop zréckkommen op Basis vun där Nott, déi mer gemaach hunn.

D'Kommissioun hat mech gefrot, fir dass mer sollen, a mir maachen dat ganz gären, elo all sechs Méint eng Situatioun vun der Dette, vun de Remboursementer, vun de Liquiditéite virbréngen. Dat wäerte mer ganz gär maachen.

An ech mengen, mir sollen eis alleguer, ech kommen op deen anere Sujet zréck, wierklech gutt iwwerleeën, wat am beschten Interêt vum Land ass.

Zur LOLF wollt ech lech soen, dass déi a mengem Kapp an an eisem Ministère net méi à l'ordre du jour ass. Dofir kënne mer eis déi Suerg spueren. A firwat ass dat esou? Mir haten eis dat ugekuckt 2013/2014. A mir hu gekuckt, wéi verschidde Länner, déi dat agefouert hunn, zefridde si mam System. A mir musse leider feststellen - leider? -, mir stelle fest, dass déi Länner, déi dat agefouert hunn, dofir net esou vill méi Effikassitéit kritt hunn. Ee Land, wou dat agefouert ginn ass, ass Frankräich, an et ass dat Land, wat déi lescht Joren am meeschte Problemer hat, fir d'Reegele vum Pacte de stabilité et de croissance anzehalen. Et ass jo och keng Iwwerraschung. D'Reegele selwer maachen et net onbedéngt méi einfach.

An ech mengen, mir sinn elo e bëssen en anere Wee gaangen - ech halen dann och direkt hei op -, andeem mer d'lescht Joer jo Propositioune gemaach hunn, déi d'Kommissioun jo och ganz positiv empfaangen huet, fir e Rapprochement zwëschent dem Gesetz 1999 ze maachen an dem Gesetz ..., enfin de Reegele SEC vun Europa 2010. An an déi Richtung wäerte mer weider schaffen. Wa mer elo och nach géifen eng LOLF drop setzen, independamment vun deem, wat ech elo gesot hunn, géife mer eis d'Liewen nach eng Kéier méi komplizéiert maachen.

Voilà! Ech mengen, dat sinn déi Haaptremarken, déi ech dozou wollt maachen. An ech wollt der Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire Merci soe fir déi gutt Zesummenaarbecht.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci villmools, Här Finanzminister. D'Diskussioun ass domadder ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7447. Den Text steet am Document parlementaire 7447[3].

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7447 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dëse Projet 7447 ass eestëmmeg, mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Dan Biancalana, Alex Bodry, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

4. 7500 - Projet de loi concernant le budget des recettes et des dépenses de l'État pour l'exercice 2020 et modifiant :

1° la loi générale des impôts modifiée du 22 mai 1931 (« Abgabenordnung ») ;

2° la loi du 27 juillet 1938, portant création d'un fonds de réserve pour la crise ;

3° la loi modifiée du 4 décembre 1967 concernant l'impôt sur le revenu ;

4° la loi modifiée du 10 mars 1969 portant institution d'une inspection générale des finances ;

5° la loi modifiée du 12 février 1979 concernant la taxe sur la valeur ajoutée ;

6° la loi modifiée du 24 décembre 1996 portant introduction d'une bonification d'impôt sur le revenu en cas d'embauchage de chômeurs ;

7° la loi modifiée du 28 avril 1998 portant

a) harmonisation de l'enseignement musical dans le secteur communal ;

b) modification de l'article 5 de la loi du 24 mai 1989 sur le contrat de travail ;

c) modification de la loi modifiée du 22 juin 1963 fixant le régime des traitements des fonctionnaires de l'État ;

8° la loi électorale du 18 février 2003 telle que modifiée ;

9° la loi modifiée du 17 décembre 2010 fixant les droits d'accise et les taxes assimilées sur les produits énergétiques, l'électricité, les produits de tabacs manufacturés, l'alcool et les boissons alcooliques ;

10° la loi modifiée du 29 avril 2014 concernant le budget des recettes et des dépenses de l'État pour l'exercice 2014 ;

11° la loi modifiée du 25 mars 2015 fixant le régime des traitements et les conditions et modalités d'avancement des fonctionnaires de l'État ;

12° la loi du 27 mars 2018 portant organisation de la sécurité civile ;

13° la loi du 10 août 2018 portant organisation de l'Administration de l'enregistrement, des domaines et de la TVA (suite)

7501 - Projet de loi relatif à la programmation financière pluriannuelle pour la période 2019-2023 (suite)

Amendements

Ier mer elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7500 kommen, stëmme mer fir d'éischt of iwwert déi verschidden Amendementer.

Amendement 1

Fir d'éischt den Amendement Nummer 1 vun der CSV-Fraktioun, deen als Objet huet, am Artikel 3 en neie Paragraf 2 derbäizesetzen.

Vote sur l'amendement 1

D'Ofstëmme fänkt un. Duerno de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dësen Amendement 1 ass mat 27 Jo-Stëmme géint 31 Nee-Stëmmen a bei 2 Abstentiounen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Dan Biancalana, Alex Bodry, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Se sont abstenus : MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Amendement 2

Da kéime mer zum Amendement Nummer 2 vun der CSV-Fraktioun, deen als Objet huet, am Artikel 3 en neie Paragraf 3 derbäizesetzen.

Vote sur l'amendement 2

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dësen Amendement 2 ass mat 27 Jo-Stëmmen, 31 Nee-Stëmmen an 2 Abstentiounen och ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Dan Biancalana, Alex Bodry, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Se sont abstenus : MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Amendement 3

Da komme mer bei den Amendement Nummer 3 vun der CSV-Fraktioun, deen als Objet huet, am Artikel 3 en neie Paragraf 4 derbäizesetzen.

Vote sur l'amendement 3

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dësen Amendement 3 ass mat 27 Jo-Stëmmen, 31 Nee-Stëmmen an 2 Abstentiounen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Dan Biancalana, Alex Bodry, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Se sont abstenus : MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Amendement 4

Da komme mer zum Amendement Nummer 4 vun der CSV-Fraktioun, deen als Objet huet, dem Projet de loi en neien Artikel 42 bäizefügen.

Vote sur l'amendement 4

De Vott fänkt un. Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dësen Amendement ass mat 29 Jo-Stëmmen an 31 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Dan Biancalana, Alex Bodry, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Se sont abstenus : MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Amendement 5

Da komme mer zum Amendement Nummer 5 vun der CSV-Fraktioun, deen als Objet huet, den Artikel 44 ëmzeänneren, fir d'Familljenzoulage retroaktiv op den 1. Januar 2019 ...

(Interruption par M. Yves Cruchten)

Une voix.- Här President!

M. Fernand Etgen, *Président*.- Den Här Cruchten.

M. Yves Cruchten *(LSAP), rapporteur*.- Ech géif gär d'Wuert froen.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Dir kritt d'Wuert, Här Cruchten.

M. Yves Cruchten *(LSAP), rapporteur*.- Merci, Här President. Ech ...

(Interruption)

Jo! Den Här Spautz, wéi en deen Amendement hei virgestallt hat, hat e mech jo eigentlech derzou opgeruff, fir deem Amendement zouzestëmmen. An ech wéilt him Merci soen. Ech wéilt em natierlech net Merci soen, dass en deen Amendement proposéiert. Dat hätt hie mir an eis alleguerte kënnen erspueren, mee ech wéilt him ausdrécklech en éierleche Merci soen, well en esou fair war, fir mech richteg ze zitéieren.

En huet richteg gesot, dass ech gesot hunn, dass mer an der Koalitioun ofgemaach haten, an dëser Legislaturperiod d'Familljegeld erëm ze indexéieren, an dass ech hannendrop gesot hunn: „Wat éischter wat besser." En huet also drop verzicht, fir mer eppes aneres an de Mond ze leeën, wat ganz einfach gewiescht wär, fir mech falsch ze zitéieren. An ech fannen, Här Spautz, dat éiert lech, dass Der dat esou gemaach hutt.

Ech hunn natierlech domadder net gesot, dass mer solle retroaktiv op den 1. Januar 2019 d'Familljegeld erëm indexéieren, mee ech hu ganz kloer gesot ..., an ech mengen, dat liest een och eraus aus dem Rapport, deem gesamte Rapport, deen ech gemaach hunn, dass mer ... Mir hunn elo grad festgestallt iwwert d'Konte vun 2018, dass sech eis finanziell Situatioun beim Staat verbessert. Viraussiichtlech ass dat och 2019 esou. Mir kucken no vir. Mir sinn e bësse virsiichteg.

An ech hunn eigentlech der Regierung wëllen a menger Ried un d'Häerz leeën, wa sech deen Trend do fortsetzt, dass eis finanziell Situatioun esou gutt ass, dass mer roueg kënnen driwwer diskutéieren, fir déi Indexéierung vun de Familljeleeschtungen erëm virzezéien. Dat ass dat, wat ech dem Här Spautz dorobber wollt äntweren.

Merci.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Den Här Spautz.

M. Marc Spautz *(CSV)*.- Merci, Här President. Merci och dem Här Cruchten fir seng Erklärungen. Also, wann et just un der Retroaktivitéit scheitert, also, mir kënnen och d'Echeance op den 1. Januar 2020 maachen.

(Hilarité générale)

Dann ass et net retroaktiv, mee da wier déi Erhéijung ab dem 1. Januar 2020. Wann et just dorunner läit, also, ech si gäre bereet, déi Retroaktivitéit da falen ze loossen.

Merci.

(Interruption par M. Alex Bodry et hilarité)

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Här Spautz.

Vote sur l'amendement 5

Ech mengen, da kënne mer elo iwwert deen doten Amendement ofstëmmen. De Vott fänkt un. Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration.

An dësen Amendement 5 ass mat 29 Jo-Stëmme géint 31 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Dan Biancalana, Alex Bodry, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

Une voix.- Jo.

Une autre voix.- Nee, nee.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Et ass also esou decidéiert. Ech stellen eng Majoritéit fest.

(Hilarité)

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert d'Programmation financière pluriannuelle, de Projet de loi 7501. Den Text steet am Document parlementaire 7501[8].

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7501 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration.

M. Gast Gibéryen *(ADR)*.- Et ass all Joer spannend, wéi et ausgeet.

(Hilarité)

M. Fernand Etgen, *Président*.- Dëse Projet 7501 ass mat 31 Jo-Stëmme géint 29 Nee-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Dan Biancalana, Alex Bodry, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

Plusieurs voix.- Jo!

Plusieurs autres voix.- Nee!

M. Fernand Etgen, *Président*.- Ech stellen do eng grouss Majoritéit fest.

(Hilarité générale et interruption)

Motions et résolution

Mir kommen elo zu de Motiounen an der Resolutioun, déi zu dëse Projeten deposéiert goufen.

Motion 1

Als éischt hu mer d'Motioun Nummer 1 vun der Madamm Martine Hansen iwwert d'Aféiere vun der Klimaneutralitéit an den ëffentleche Verwaltunge bis 2030.

D'Ofstëmme fänkt un.

Mme Josée Lorsché *(déi gréng)*.- Här President!

M. Fernand Etgen, *Président*.- D'Madamm Lorsché huet d'Wuert gefrot.

Mme Josée Lorsché *(déi gréng)*.- Et war elo e bësse séier gaangen. Entschëllegt, dass ech mech spéit gemellt hunn. Also mir proposéieren, déi Motioun de Mëtten ze huelen, well mer de Mëtten déi ganz Debatt hunn.

(Interruptions)

Wat gelift?

(Interruption)

Jo, mee vum Inhalt hier hu mir awer gesinn, dass dat do eng Fro ass, déi awer ganz kloer an d'Klimadebatt gehéiert an ...

Une voix.- Et ass vläicht besser, fir …

Mme Josée Lorsché *(déi gréng)*.- … keng Moossname betrëfft, déi direkt elo de Budget hei solle modifizéieren. An dofir proposéiere

mir, se de Mëtten ze diskutéieren am Kader vun der ganzer Debatt iwwer Energie, Klima an Ëmwelt.

(Brouhaha)

Wann net, refuséiere mer se.

Une voix.- A! Dat weist ...

M. Fernand Etgen, *Président.-* Den Här Goergen.

M. Marc Goergen *(Piraten).-* Här President, ech sinn e bësse verwonnert. Eigentlech huet d'Madamm Lorsché jo Recht. Et hätt ee sollen d'Klimadebatt virum Budget féieren. Mee elo einfach ze soen, ...

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Marc Goergen *(Piraten).-* ... wéinst dem Timing, Dir géift net matstëmmen, also dat ass ganz bëlleg! Et deet mer leed!

M. Sven Clement *(Piraten).-* Deng Stëmme géint hir.

(Interruptions)

M. Fernand Etgen, *Président.-* D'Madamm Hansen.

Mme Martine Hansen *(CSV).-* Also, ech verstinn dat do definitiv net, well wann déi gréng de Mëtteg eng Meenung hunn, da misste se de Moie jo och schonn eng Meenung hunn.

(Hilarité)

A mer haten déi heite Motioun scho virun, ech mengen, véier Wochen erabruecht. Dunn hutt Der dergéint gestëmmt. Do hate mer „2040" drastoen. An dunn hunn ech geduecht gehat, Dir hätt dergéint gestëmmt, well mer net ambitiéis genuch gewiescht wieren, dofir hu mer elo „2030" drageschriwwen.

Une voix.- Très bien!

Mme Martine Hansen *(CSV).-* A mir halen drop, datt déi Motioun elo ofgestëmmt gëtt.

(Brouhaha général)

Une voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président.-* Madamm Lorsché, ech wëll just bemierken, datt et am Prinzip net Usus ass, datt Motiounen, déi zu enger gewëssener Debatt ofgi sinn, reportéiert gi bei een anere Projet.

Mme Martine Hansen *(CSV).-* A scho guer net ...

Mme Josée Lorsché *(déi gréng).-* Et war jo just eng Propos.

M. Fernand Etgen, *Président.-* A fir der Hausordnung gerecht ze ginn, mengen ech, solle mer am Fong dann iwwert déi Motiounen alleguer de Moien ofstëmmen.

D'Madamm Lorsché kritt awer nach d'Wuert.

Mme Josée Lorsché *(déi gréng).-* Wéi gesot, …

(Brouhaha)

... et war eng Propos vun eiser Säit, déi mer gëschter zesummen hei ofgeschwat hunn. Eng Propos, wa jiddwereen d'accord gewiescht wär, hätte mer geduecht, de Mëtte kommen Honnerte Motiounen oder op d'mannst 12 ...

(Brouhaha général)

... oder 15, dann hätte mer ganz vill Texter beieneen, déi mer kéinte vergläichen. Wann net, dann hale mer eis drun, wéi dat dann d'Reglement virgesäit, wann dat kee Konsens fënnt. An da soe mer awer Nee, well déi Propos ofgeleent gëtt.

(Interruptions diverses)

M. Fernand Etgen, *Président.-* Okay. Ech mengen, da kënne mer zum Vott kommen.

(Interruptions diverses)

Vote sur la motion 1

Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen. De Vott ass ofgeschloss.

D'Motioun 1 ass mat 29 Jo-Stëmme géint 31 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Dan Biancalana, Alex Bodry, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Motion 2

Dann d'Motioun Nummer 2 vun der Martine Hansen iwwert d'Aféiere vun engem Klimapakt fir d'PMEen.

Vote sur la motion 2

De Vott fänkt un. Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen. De Vott ass ofgeschloss.

D'Motioun 2 ass mat 29 Jo-Stëmme géint 31 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Dan Biancalana, Alex Bodry, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Motion 3

D'Motioun Nummer 3 duerno vum Här Gilles Roth iwwert d'Ofschafe vun der Circulaire vum Direkter vum Steieramt vum 29. November 2017. Ech gesi keng Wuertmeldung.

Vote sur la motion 3

De Vott fänkt un.

(Interruptions)

Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

D'Motioun 3 ass mat 27 Jo-Stëmmen, 31 Nee-Stëmmen an 2 Abstentiounen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Dan Biancalana, Alex Bodry, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Se sont abstenus : MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Da komme mer zur Motioun Nummer 5 vum Här Sven Clement iwwert d'Ënnerstëtzung fir fräi an oppe Software an den ëffentleche Verwaltungen.

Den Här Clement huet d'Wuert.

Plusieurs voix.- Et ass och nach eng véiert do.

Motion 4

M. Fernand Etgen, *Président.-* A jo! D'Motioun Nummer 4. Pardon! Merci, Här Clement. D'Motioun Nummer 4 vum Här Gilles Roth iwwert d'Erofsetze vun der Solidaritéitssteier fir déi physesch Persounen. Et ass keng Wuertmeldung do.

Vote sur la motion 4

De Vott fänkt un. Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

D'Motioun Nummer 4 ass mat 29 Jo-Stëmme géint 31 Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Dan Biancalana, Alex Bodry, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Motion 5

Da komme mer zur Motioun Nummer 5 vum Här Sven Clement iwwert d'Ënnerstëtzung fir fräi an oppe Software an den ëffentleche Verwaltungen.

Den Här Clement freet d'Wuert.

M. Sven Clement *(Piraten).-* Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech hu mech gëschter a menger Ried zum Budget e bësse kuerzgefaasst, wat d'Digitaliséierung ugeet, dofir awer dës Motioun abruecht, déi u sech eppes géif zu Lëtzebuerg aféieren, wat an der Europäescher Unioun scho vun der Europäescher Kommissioun an hirem Aarbechtsprogramm vun där leschter Legislatur, mee och vun dëser Legislatur ze fannen ass, nämlech ëffentlech finanzéiert Logiciellen och der Ëffentlechkeet accessibel ze maachen.

Dëst huet direkt e puer Avantagen, nämlech datt ee kann Économies d'échelle maachen. Et kann een doduerjer Geld spueren, datt een Deeler vu Logicielle ka reutiliséieren. Dat heescht, datt ee manner muss nei akafe goen. Et kann ee Saache reconfiguréieren. Et ass eng Motioun, déi sech och an änlecher Form mëttlerweil queesch duerch Europa an de grousse Parteifamilljen erëmfënnt. Esou huet d'CDU dat op hirem leschte Kongress an Däitschland an de Programm opgeholl. Esou hunn déi europäesch Gréng et am Programm. Wann ech mech richteg erënneren, hunn och déi europäesch Sozialisten eng änlech Fuerderung am Programm gehat, soudatt et net verwonnerlech ass, datt d'Europäesch Kommissioun dat scho mécht.

Hei geet et elo wierklech drëm, dat net nëmmen um europäesche Plang ze maachen, mee och zu Lëtzebuerg. Mir wëssen, datt de Staat amgaangen ass, eng ganz Rëtsch vu Logicielle mat Steiergelder nei schreiwen ze loossen, eng ganz Rëtsch vun Outile mat Steiergelder entwéckelen ze loossen. An dës Motioun soll maachen, datt eppes, wat de Steierzueler bezilt, och dem Steierzueler kann zeguttkommen.

Ech soen Iech Merci.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci, Här Clement. Den Här Berger, wannechgelift.

M. Eugène Berger *(DP).-* Merci, Här President. Mir hate schonns eng änlech Motioun, mengen ech, wéi mer d'Digitalisatiounsdebatt hei haten.

M. Sven Clement *(Piraten).-* Ganz anescht!

M. Eugène Berger *(DP).-* Ech mengen, op alle Fall gëtt hei och gefrot, datt beim Staat Open Software méi ënnerstëtzt a verstäerkt soll ginn, fir se do ze gebrauchen. Ech wëll just rappelléieren, datt mer awer och op där anerer Säit d'Suerg hunn, fir sécher Software beim Staat ze hunn, wou och zum Beispill garantéiert ass, datt iwwer Joren Updatë kënne gemaach ginn. An an där Hisiicht sinn natierlech bei Open Source d'Sécherheet an d'Qualitéit an deem Sënn net esou garantéiert.

(Interruption)

Här President, duerfir géif ech soen, datt mer déi Motioun hei net sollen unhuelen.

(Interruption)

Jo, mir kënne se och an d'Kommissioun huelen. Mir hunn och kee Problem, fir se an d'Kommissioun ze ginn, mee tel quel, wéi se elo hei steet, kann ee se net unhuelen. Mir kënne se awer an d'Kommissioun verweisen, fir eng Kéier doriwwer ze diskutéieren.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci, Här Berger. Den Här David Wagner.

M. David Wagner *(déi Lénk).-* Merci, Här President. Déi Motioun ass eis immens sympathesch a mir wäerte se och ënnerstëtzen, wa se zum Vott kënnt. Mee dat decidéieren natierlech d'Piraten.

Ech mengen, wann een hei behaapt, datt et sécherheetsméisseg problematesch wier, wann ee justement op Open Source geet, wann dat vun der Majoritéit d'Signal ass, a si schwätzt ëmmer vun Digitaliséierung a vu Rifkin an esou weider, da mierkt een, datt d'Majoritéit recht wéineg vun der Digitaliséierung versteet oder op jidde Fall vun de richtegen Enjeuen.

Niewebäi gesot, mir hunn och nach d'Problematik vu Google. Ech kann Iech just eng Saach soen. Déi Länner, ech mengen, zu Münche war dat jo och de Fall, wann eng Stad, eng Regioun, e Land versicht, justement op Open Source ze goen, a wann zoufällegerweis vläicht ee vun de GAFAe sech do installéiert, da kann dee GAFA natierlech och immens groussen Drock ausüben an dat erëm ofschafen.

An den Datazenter Google ass net just eng energeetesch an ëmweltpolitesch Katastroph fir Lëtzebuerg, mee et ass och e Problem um Souveränitéitsniveau. Dat heescht, wa se bis hei wieren, Google, dann hätte mer vläicht nach méi Problemer, fir op Open Source ze goen. Dat däerf een net vergiessen.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci, Här Wagner. Den Här Sven Clement, wannechgelift.

M. Sven Clement *(Piraten).-* Här President, merci villmools. Ech kann dem Här Wagner Recht ginn, an deem Sënn, wat d'Sécherheet ugeet. Net jiddweree vun eis heibannen huet en iPhone. Et gëtt och Leit, déi en Android-Phone hunn. Android ass Open Source. Géif een heibanne sech dohistellen a soen: „Majo, doduerjer sinn déi Handye méi onsécher", just well se op Open Source baséieren? Ass duerch reng de Fait, datt et Open Source ass, d'Maintenance net garantéiert?

Dee géif u sech dat, wat haut och beim Staat op Serveren zum Asaz kënnt ... An enger rezenter Question parlementaire hunn ech nämlech gefrot, wivill Prozent vun de Servere beim Staat da mat Open Source lafen. Ma et ass eng Majoritéit! Well an der Server-Welt ass Open Source hautdesdaags u sech Standard. Quasi all Website an och d'Websitë vun de Fraktioune benotze WordPress. De Gros vun de Websitë vun de Parteien heibanne sinn op Open Source baséiert, benotzen eng Open-Source-Datebank hannendrop, benotzen en Open-Source-Server hannendrun. Géife mer doduerjer soen, datt se méi onsécher si wéi eppes, wat een als Closed Source akeeft?

Ech mengen, dat Argument, dat gëtt ëmmer erëm no vir bruecht. An et ass einfach intellektuell onéierlech, dat ze behaapten, well et gëtt eng Hällewull vu Studien, déi genau de Contraire beweisen. An ech mengen, Open Source géif net an där Mass agesat ginn an der Welt, wann et esou wär, datt et doduerjer méi onsécher wär.

Dat anert ass, an ech mengen, datt dat vläicht en Entgéintkomme wär. Fir datt d'Säit vis-à-vis vun eis déi Motioun kéint matstëmmen, wär ech bereet, den éischte Punkt, den éischten Invite ze sträichen an da just ze fuerderen, datt all nei entwéckelt staatlech finanzéiert Logiciellen als Open Source veröffentlecht ginn. Dat ass verbatim dat, wat d'Europäesch Kommissioun haut mécht. An dat géif ech dann och gären zum Vott stellen.

Ech soen Iech Merci.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Dann hat nach d'Madamm Reding d'Wuert gefrot.

Mme Viviane Reding *(CSV).-* Här President, ech si komplett mat där Analys vum Här Clement averstanen. Et ass eng Tatsaach, datt d'Europäesch Kommissioun schonn zënter Jorzéngte versicht, d'Open Source ze developpéieren, well et och eng Questioun vu Sécherheet ass, fir net vun där enger oder där anerer Firma, egal vu wat fir enger, aus wat fir engem

Staat se elo kënnt, komplett ofhängeg ze sinn. An eis Servere sinn, Gott sei Dank, schonn op Open Source, relativ als e Standard.

Ech weess awer och, datt d'Lobby-Argumenter vu verschiddene Closed-Source-Firmaen, déi versichen, sech beléift ze maachen dobaussen, heiansdo gelauschtert ginn. Ech géif am Interêt vun eisem Land a vun der Sécherheet vun eise Serveren a vun eisen Instrumenter, déi mer gebrauchen an dem Data-Transfert, derfir plädéieren, fir esou vill wéi méiglech op Open Source ze goen.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Den Här Berger.

M. Eugène Berger *(DP).-* Jo, merci, Här President. Ech mengen, et ass e ganz passionante Sujet, wou och eng ganz Rei technesch Aspekter respektiv awer och herno juristesch Aspekter eventuell kënne spillen. Nach eng Kéier d'Propos, fir dat hei an d'Kommissioun ze verweisen, fir dann do kënnen driwwer ze diskutéieren.

Ech hunn och verstanen, datt effektiv deen éischte Punkt, bei deem mer méi Suergen haten, elo net weider géif als Fuerderung sinn. Mee trotzdeem géif ech proposéieren, fir déi Motioun hei an d'Kommissioun ze verweisen, fir datt een dann do dat awer e bësse méi ka preziséiere respektiv awer och kucken, wat zum Beispill den zoustännegen Digital-Ministère fir eng Meenunge respektiv fir eng Proposen eventuell dozou huet.

M. Fernand Etgen, *Président.-* An dann hat nach den Här Yves Cruchten d'Wuert gefrot.

M. Yves Cruchten *(LSAP).-* Merci, Här President. Ech wéilt de Kolleege Piraten Merci soe fir déi Propos hei, déi mer alleguerten interessant fannen. Mee ech muss Iech och soen, dass ech mech net à même fillen, fir einfach elo hei Jo oder Nee ze soen. Ech wär wierklech frou, wann Der géift akzeptéieren, dass mer eng Kéier an der Kommissioun doriwwer schwätzen, well hei stelle sech awer nach hannendru Froe fir Leit, déi net Expert sinn. Ech mengen, dass mer mussen oppassen, wat mer hei esou als Deputéiert alles ofstëmmen.

Wannechgelift, sidd bereet, dass mer doriwwer an der Kommissioun schwätzen! An ech wëll Iech och garantéieren, dass et net drëms geet, dass déi Iddi hei iergendwou soll an engem Tirang verschwannen. Mir sollen eis Zäit huelen an der Kommissioun mat deem néidege Minister, vläicht och mat concernéierte Beamten, déi eis vläicht kënne soen, wou mer wat hei zu Lëtzebuerg an der Software kënne maachen. Mir stinn hannert där Iddi. Mee wannechgelift, kommt, mer huelen et an d'Kommissioun!

Vote

M. Fernand Etgen, *Président.-* Ass d'Chamber dermat d'accord, fir dës Motioun an d'Kommissioun ze verweisen?

Wien derfir ass, deen hieft d'Hand an d'Luucht.

Do ass eng breet Majoritéit derfir.

Wien ass dergéint?

Wien enthält sech?

Domadder ass dës Motioun an d'Kommissioun verwisen.

(La motion n° 5 de M. Sven Clement est renvoyée à la Commission de la Digitalisation, des Médias et des Communications.)

Motion 6

Mir kommen dann zur Motioun Nummer 6 vum Här Spautz iwwert d'Krittäre fir d'Allocation de vie chère. Den Här Berger huet d'Wuert.

M. Eugène Berger *(DP).-* Jo, merci, Här President. Just kuerz zwou Remarken, fir och der Chamber ze proposéieren, datt mer déi Motioun net sollen unhuelen. Ech wëll just soen, datt déi Krittären eréischt rezent adaptéiert gi sinn. Ënner anerem sinn do d'Prestations familiales erausgeholl ginn, bei de Krittären. An ënnert dem Strëch sinn 2.000 Leit, déi elo méi dovunner profitéieren.

Eng aner Saach ass déi, datt mer natierlech och am Kader vun der Steierreform nach eng Kéier deen dote Sujet op de Leescht wäerten huelen. Einfach fir heimadder da gesot ze hunn, datt mer proposéieren, fir déi Motioun hei net unzehuelen.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Den Här Marc Spautz, wannechgelift.

M. Marc Spautz *(CSV).-* Merci, Här President. Ech sinn elo e bësse verwonnert iwwert d'Aussoe vum Fraktiounschef vun der liberaler Partei. Jo, et si Parametere geännert ginn. Mee d'Aarmut hei zu Lëtzebuerg ass trotzdeem, an dat ass gëschter och vu Riedner vun de Majoritéitsparteien ënnerstrach ginn, vu 16 % op 18 % an d'Luucht gaangen. Dofir menge mer, dass eng Upassung bei der Allocation de vie chère, souwuel wat de Montant ubelaangt wéi och wat d'Krittären ubelaangt, fir kënnen drënnerzefalen, bluttnoutwendeg gewiescht wier. Dofir sinn ech dach awer verwonnert, dass elo déi Ausso vum Fraktiounschef vun der liberaler Partei komm ass. An et wier och eebe wichteg gewiescht, déi unzepassen an och d'Konditiounen ze änneren, fir dass mer net déi nächste Kéier hei vun 20 % schwätzen.

An dat Argument mat der Steierreform iwwerrascht mech dach awer e bësse, well normalerweis bei deene Krittären dat keng Leit sinn, déi onbedéngt bei de Steiere ganz vill Steiere bezuelen. Well déi Revenuen, déi do dra sinn, Här Berger, déi sinn de Moment an der Steiertabell ... Deemno a wat fir enger Familljesituatioun Der sidd, bezuelen déi Leit keng Steieren. Domadder ass deenen net gehollef. Wa se bis elo keng bezuelt hunn an an Zukunft keng bezuelen, hu se nach ëmmer kee Frang weider.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci, Här Spautz. Ass keng weider Wuertmeldung méi do?

(Négation)

Da kënne mer zum Ofstëmme vun der Motioun Nummer 6 kommen.

Vote sur la motion 6

De Vott fänkt un. Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

D'Motioun 6 ass mat 29 Jo-Stëmme géint 31 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Dan Biancalana, Alex Bodry, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Motion 7

Da komme mer zur Motioun Nummer 7 vum Här Marc Spautz iwwert d'Adaptatioun vum Barème fir de Complément accueil gérontologique. Den Här Berger huet d'Wuert.

M. Eugène Berger *(DP).-* Jo, merci, Här President. Och hei fir ze proposéieren, datt mer déi Motioun net sollen unhuelen. Et muss ee wëssen, den Accueil géontologique, deen ass och am Referenzpräis am Secteur. A wann een deen einfach elo an d'Luucht géif setzen, da géifen, mengen ech, och all d'Präisser vun den Älters- a Fleegeheimer an d'Luucht goen. Ech weess net, ob d'CSV dat elo esou direkt wëllt. Mir wëllen dat op alle Fall net.

Mir hunn awer och am Koalitiounsaccord stoen, datt mer kucken, u wat fir enge Rieder mer kënnen dréien, wa mer och um Complement hei eppes géifen änneren. Mee ech mengen, do soll ee sech Zäit huelen a kucken, wat ee genau do mécht. An dat ass, wéi gesot, am Koalitiounsaccord. A mir wäerten dat also och mat där néideger Suergfalt ugoen. Mee sou wéi et hei proposéiert ass, tel quel, do mengen ech, do géife mer eigentlech just d'Präisser an d'Luucht dreiwen.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Den Här Marc Spautz, wannechgelift.

M. Marc Spautz *(CSV).-* Merci, Här President. Och do sinn ech verwonnert iwwert déi Aussoen, déi bis elo gemaach gi sinn, well et de Moment net méi duergeet, mat deenen Hëllefen, déi ee kritt, fir de Mindestseuil ze erreechen. Dofir ass et eis drëm gaangen, fir dass déi Leit, déi wierklech an enger Noutsituatioun sinn, d'Méiglechkeet hunn, och dee Complement kënnen ze kréien. Dat gëtt ofgeleent. Ech ka just staunen! Well et ass genau de Contraire vun deem, wat den Här Berger gesot huet.

(Brouhaha)

D'Präisser si schonn an d'Luucht gaangen. An dat, wat d'Leit kréien un Hëllefen, geet net méi duer. Et geet net méi duer. An et ass dat, wat mer wollte maachen, fir dass dat ka mat berücksichtegt ginn. Wann dat awer de Fall ass, dann huele mer dat zur Kenntnis.

(Interruptions)

M. Fernand Etgen, *Président.-* Ech gesinn, mir kënnen zum Vott vun der Motioun ...

(Interruption par M. Marc Spautz)

... Nummer 7 kommen.

Vote sur la motion 7

De Vott fänkt un.

(Interruption)

Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

D'Motioun 7 ass mat 29 Jo-Stëmme géint 31 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Dan Biancalana, Alex Bodry, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Motion 8

Da kéime mer zur Motioun Nummer 8 vum Här Laurent Mosar, fir der Chamber eng iwwerschaffte Lëscht vun den Entreprisen, déi am Weltraumsecteur schaffen, ze ginn. Den Här Mosar, wannechgelift.

M. Laurent Mosar *(CSV).-* Jo, Här President, ganz schnell. Iwwregens, wat zu dëser Motioun gëllt, wäert och zu där nächster gëllen. Ech hu gëschter opmierksam dem Alex Bodry nogelauschtert, dee verschidde Saache gesot huet, déi op meng 200%eg Zoustëmmung falen. Ech hu just d'Impressioun, datt ech em nogelauschtert hunn, mee seng eege Kolleegen op där anerer Säit em net nogelauschtert hunn, well en huet nämlech gesot, et misst vill méi zesumme geschwat ginn, och mat der Oppositioun.

Wann ech awer elo kucken, wat de Moien erëm hei passéiert: All d'Motioune ginn einfach refuséiert, obschonn et der sinn, wou zum Deel dat selwecht gesot ginn ass ...

(Interruptions)

... vun der Majoritéit. Do gesäit een, wéi eescht, leider Gottes, déi Aussoe geholl ginn.

Da wollt ech eppes Zweetes soen, Här President: Et ass extreem vill vun Transparenz geschwat ginn. Och den Alex Bodry huet gesot, a villen Dossiere misst méi Transparenz kommen, Transparenz virum Bierger. Ech hätt emol gär, datt Transparenz fir d'Deputéiert kënnt! Datt eng Rei vun Informatiounen iwwerhaapt emol der Chamber zur Verfügung gestallt ginn! Dat gëllt fir dës Motioun an dat gëllt och fir déi nächst Motioun.

Zu dëser Motioun wëll ech soen, datt mir hei weider näischt maachen, wéi dat ze froen, wat d'Cour des comptes freet zu deem ganze Secteur vun der Weltraumfaart. Do geet et notamment drëm, datt emol iwwerhaapt eng Kéier e Finanzbilan erstallt soll ginn.

Hei ginn 200 Milliounen, Dir Dammen an Dir Hären - 200 Milliounen! -, an dee Secteur investéiert! Et weess emol keen, ob et eng Lëscht vun Entreprisë gëtt. Et weess keen, wat d'Objektiver sinn, wat d'Krittäre sinn, déi déi Firmaen do mussen erfëllen.

Et si Firmaen, Dir Dammen an Dir Hären, déi hunn emol keng Personnalité juridique! Wat iwwregens och vun der Cour des comptes hei verlaangt gëtt.

Dat alles, net méi an net manner, verlaange mir an dëser Motioun. A wann d'Majoritéit sech nëmmen e bësse seriö wëllt huelen, da muss se déi heite Motioun stëmmen.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Den Här Franz Fayot, wannechgelift.

M. Franz Fayot *(LSAP).-* Jo, merci, Här President. Bon, ech enttäuschen den Här Mosar dann elo vläicht e bësse oder ech ginn em Zefriddenheet, wann ech proposéieren, dass mer déi Motioun hei an d'Ekonomieskommissioun sollen huelen, fir doriwwer ze schwätzen. Mir hu schonn des Éfteren an deene leschte Méint a Joren iwwert de Secteur vun de Space Resources geschwat: eng Kéier op Initiativ, mengen ech, vun der ADR am Zesummenhang mat der Uni Lëtzebuerg, eng Kéier och iwwer Planetary Resources. Mir hunn absolutt kee Problem, fir heiriwwer ze schwätzen, fir och Transparenz do walten ze loossen, fir mam Minister doriwwer ze schwätzen. Dat heescht, ech géif lech proposéieren, dass mer déi Motioun hei an d'Kommissioun huelen ...

(Interruptions diverses)

... an dann doriwwer schwätzen.

(Interruptions)

Ma ech géif dat proposéieren.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Den Här Kartheiser huet d'Wuert nach gefrot.

M. Fernand Kartheiser *(ADR).-* Jo, villmools merci, Här President. Déi Suergen, déi de Kolleeg Laurent Mosar hei virbréngt, déi sinn absolutt berechtegt, an ech freeë mech och, fir ze gesinn, datt dat och e gewëssenen Echo op der Säit vun de Parteie fënnt, déi d'Regierung droen.

Ech géif awer derbäisoen, datt déi Space-Initiativen, déi mir am Prinzip begréissen, awer bis elo staark verbonne ware mat der Perséinlechkeet vum Minister Schneider. Hie verléisst d'Regierung. Mir wëssen net genau wéini. Dat ass e bësse e Rätsel, wat mer eis alleguer ëmmer erëm do undinn, fir ze wëssen, wéini genau dee Punkt soll kommen. Mee bei engem Dossier, wou 200 Milliounen investéiert gi si bis elo, stellt sech de Problem vun der Kontinuitéit. Dat ass déi Fro.

A mir hätte gär, op jidde Fall, datt dat elo net eng One-Man-Show war, déi mat der Demissioun vum Minister Schneider verschwënnt, mee datt och d'Regierungsparteien eis e kredibelt Konzept kënne virstellen, wéi déi Investitiounen oder déi Politik soll virugedriwwe ginn an deenen nächste Joren, well soss deet et mer wierklech leed fir all eenzelne Frang, deen an déi dote Politik gaangen ass.

Merci.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Merci, Här Kartheiser. An da kritt den Här Marc Baum d'Wuert.

M. Marc Baum *(déi Lénk).-* Merci, Här President. Am Géigesaz zu mengem Virriedner géife mer wënschen, datt dat hei eng One-Man-Show war an datt mam Depart vum Här Schneider dee Projet dohinner kënnt, wou en higehéiert, nämlech op de Mound!

(Hilarité)

Mir ware vun Ufank u ganz skeptesch par rapport zu deem Projet, nämlech aus rechtlechen, aus vëlkerrechtleche Grënn, wou déi ganz Initiativ jo méi wéi ëmstridden ass. An och aus Grënn vun effektiver Transparenz, wéi dee Projet hei ugaange ginn ass.

Den Här Mosar huet, zu Recht, gesot, datt d'Cour des comptes e ganz, ganz kriteschen Avis iwwert déi doten Initiativ geholl huet. Mir schléissen eis deem Avis un a fannen och, datt déi Motioun vun der CSV duerchaus berechtegt ass.

Wann den Här Fayot dann elo seet, déi Motioun sollt eventuell an der Ekonomieskommissioun diskutéiert ginn, wëlle mer eis deem och net verschléissen. Mir mengen awer, datt se, à la base, richteg ass, mat deem, wat d'CSV hei proposéiert, well mer endlech Transparenz an deem Dossier brauchen.

Vote

M. Fernand Etgen, *Président.-* Ech wëll d'Chamber froen, ob et eng Majoritéit gëtt, fir dës Motioun an d'Kommissioun ze verweisen.

Wien domadder d'accord ass, dee soll d'Hand an d'Luucht hiewen.

(Interruptions)

Wien ass dergéint?

(Interruptions et hilarité)

Domadder gëtt d'Motioun 8 an d'Kommissioun verwisen.

(La motion n° 8 de M. Laurent Mosar est renvoyée à la Commission de l'Économie, de la Protection des consommateurs et de l'Espace.)

Motion 9

Mir kéimen dann zur Motioun Nummer 9 vum Här Laurent Mosar, fir der Chamber d'Absiichtserklärungen ze iwwermëttelen. Den Här Mosar, wannechgelift.

M. Laurent Mosar *(CSV).-* Jo, ech kann direkt do virufueren, wou ech virdrun opgehalen hunn. Ech muss lech soen: Hei ass eigentlech nach méi e skandaléise Fait! Hei sinn déi ominéis MoUen, iwwert déi ech gëschter scho geschwat hunn. Dat si quasiment eng Aart Geheimofkommessen, déi do concluéiert ginn zwëschent der lëtzebuergescher Regierung an anere Regierungen, der chineesescher Regierung, der amerikanescher Regierung, mat der Firma Google.

No eiser Verfassung dierf et keng esou Geheimofkommesse ginn. Mir froen hei nach eng Kéier formell ... An hei geet et wierklech ëm Transparenz! A wa mer eis awer nëmme wëllen e Millimeter eescht huelen, léif Kolleeginnen a Kolleegen, an dësem Haus, mengen ech, musse mer wierklech d'Regierung opfuerderen, datt mer endlech déi MoUe kréien. Duerfir ginn ech awer wierklech hei dervun aus, datt dës Motioun eng ganz grouss Majoritéit kritt.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Den Här Clement, wannechgelift.

M. Sven Clement *(Piraten).-* Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech soen dem Laurent Mosar Merci fir déi Motioun. Déi Motioun hei hëlt d'Parlament eescht. Et kann net sinn - an ech hunn et gëschter a menger Ried gesot, ech hunn et an aneren Dossiere scho gesot -, datt Kontrakter, datt Engagementer, déi de Lëtzebuerger Staat, déi d'ganzt Land, all Wielerinnen a Wieler, an domadder och d'Chamber engagéieren, laanscht d'Chamber ewech geheim gehale ginn!

Mir hunn e Rechtsstaat. Mir hunn eng Verfassung. An där Verfassung steet dran, datt d'Chamber d'Regierung kontrolléiert. Wann d'Regierung eppes ënnerschreift am Numm vum Lëtzebuerger Staat, da geet dat d'Chamber eppes un!

An deementspriechend sollte mer eis heibannen och eescht genuch huelen, awer och responsabel genuch sinn, fir ze soen: Kommunizéiert eis et! Weist eis et! Awer responsabel genuch am Sënn vun: Mir ginn domadder dann och net verbatim un d'Press. Mir kënnen eng Appreciatioun ginn. Mee mir ginn dat net verbatim weider.

Ech mengen, dat ass, wat an anere Parlamenter gang und gäbe ass, datt och méi confidentiel Donnéeën am Parlament kënne gekuckt ginn, an de Kommissiounen diskutéiert ginn, an dann eng Synthees dovunner gemaach gëtt.

Mir sollten eis also hei net erkläre loossen, datt dat ach esou geheim Dokumenter sinn. Well wa se geheim sinn, an do huet de Laurent Mosar och Recht, dann hu mer e Problem. Well wéi soll eng Chamber eng Regierung kontrolléieren, wann d'Regierung Dokumenter virun der Chamber geheim kann halen?

M. Fernand Etgen, *Président.-* An dann huet den Här Alex Bodry d'Wuert gefrot.

M. Alex Bodry *(LSAP).-* Jo, dat do ass eng delikat Fro, déi ganz Geschicht do. Et ass, mengen ech, net gradesou schwaarz a wäiss, wéi et hei duergestallt gëtt. Ech mengen, dass et e puer Zorte vun MoUe gëtt, an déi, déi vu reng politeschem Charakter sinn, ech mengen, dass déi och a priori mussen ëffentlech sinn. Et sinn der sécherlech derbäi, wou et gewënscht ass, vun där anerer Säit och, dass se net sollen ëffentlech sinn. Dann, mengen ech, kann d'Lëtzebuerger Säit se och net ëffentlech maachen. An duerfir mengen ech, dass déi allgemeng Formule hei: „Gitt alles elo eraus!", dat kann et net sinn! Ech soe ganz kloer: Fir esou eppes kann een net stëmmen. Jiddwereen dee Verantwortung dréit, dee verantwortlech ass, däerf eigentlech fir esou en allgemengen Text net stëmmen.

Ech mengen, et muss ee vu Fall zu Fall kucken, wat et ass. A wann dat selbstverständlech kloer ass, dass dat fir déi aner Säit kee Problem ass, wann dat veröffentlecht gëtt, wa si dat souguer selwer vläicht maachen, dann ass, mengen ech, guer kee Problem, dass dat och ëffentlech gemaach gëtt.

Et muss een dat vu Fall zu Fall kucken, wat sengerzäit vereinbaart gi war, wéi deen Accord getraff ginn ass. Do ass warscheinlech déi dote Fro och gekuckt ginn. An ech sinn och op jidde Fall der Meenung: Bei zukünftegen esou Accorde muss vu Virera kloergestallt ginn, wéi d'Situatioun ass, ob et eppes ass, wou béid Säiten der Meenung sinn, dass d'Confidentialitéit muss gehale ginn oder och net. An da kann ee sech hei nach intern ... An ech mengen net, dass dat eng normal Kommissiounssitzung ka sinn.

Mat allem Respekt, ech sinn ze laang derbäi, fir ze wëssen, wat hei confidentiel bleift an dëser Chamber a wat net. Ganz éierlech! Mir wëssen, wéi dat leeft: den Networking mat der Press an esou virun an esou weider. Dovunner brauch ech, mengen ech, hei den Deputéiert net e Bild ze molen, wéi dat dann esou donnant-donnant fonctionéiert.

Duerfir mengen ech, dass ee sech dann, fir eventuell ze kontrolléieren, wat de Contenu ass, iergendeng speziell Prozedure muss ginn, wou déi Kontroll da gemaach gëtt a wou gewärleescht ass, dass u sech all Fraktiounen a Sensibilitéiten dat och kënne kucken, dass een dat an iergendenger Form da mécht, bei deene méi sensibele Froen.

Ech géif d'Verfassung hei net esou liichtfankeg bemëien, quitte dass ech perséinlech der Meenung sinn, dass et keng geheim Traitéen däerft ginn. Mir hunn en ale Verfassungstext. An eisen Text, deen ass ni geännert ginn. Et ass en Artikel, dee vun Ufank un drasteet. An dee bezitt sech eigentlech op d'Vergaangenheet.

Dee seet: « Les traités secrets sont abolis. » Dat heescht, e bezitt sech op eppes, wat scho besteet: „aboli". Et ass eigentlech keng Ausso fir d'Zukunft. Fir d'Zukunft gëtt jo gesot, wéi d'Traitéë gemaach ginn, dass de Grand-Duc an esou virun an esou weider ... Dat steet jo dran.

Also et däerf ee menger Usiicht no, dat soen ech ganz éierlech, net soen, hei wär eppes, wat contraire wär zur Verfassung. Et däerf een d'Verfassung net onbedéngt méi soe loossen, wéi dat, wat drasteet. Deen Artikel hu mer sengerzäit kopéiert aus der belscher Verfassung. Deen ass dragesat ginn, well et sengerzäit, am 19. Jorhonnert, geheim Traitéë gi sinn, déi och net all bekannt waren. An do ass virsiichtshallwer drageschriwwe ginn: „All geheim Traitéë sinn ofgeschaaft." Et géif also net direkt aussoen, dass domadder och fir d'Zukunft all geheim Traitéen duerch d'Verfassung onméiglech sinn.

Ech sinn awer der Meenung, dass et dat net däerft ginn. Do si mer eis eens. Duerfir géif ech mengen, dass mer à l'état déi dote Motioun net kënne stëmmen, well se esou allgemeng formuléiert ass, dass een net einfach esou Jo derzou ka soen, keng Récksiichten hëlt op eventuell Accorden, déi mat anere Parteien - déi dat mat ënnerschriwwen hunn, déi et soss vläicht net ënnerschriwwen hätten - geholl si ginn.

Ech mengen, dass een déi dote Fro nach eng Kéier soll a Rou diskutéieren, wéi een un déi Saach an Zukunft erugeet a wéi een dat dann och gläichzäiteg mat deene besteeënden MoUe mécht. Mee ech mengen, esou schwaarz a wäiss kënne mer hei net un déi Saach erugoen. Et muss een dat méi differenzéiert maachen.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Dann huet den Här Kartheiser d'Wuert gefrot.

M. Fernand Kartheiser *(ADR).-* Jo, Här President, wierklech eng spannend Debatt!

Éischtens, d'Geschicht. Déi geheim Traitéë sinn 1919 ofgeschaaft ginn opgrond vun enger Initiativ vum President Wilson, nodeem dat Onheel vum Éischte Weltkrich zum Deel och mat doduerch ausgeléist gouf. Mee dat ass natierlech deemools esou redigéiert ginn a verschiddene Constitutiounen. Mee d'Absicht ass awer kloer. Déi politesch Absicht hannendrun ass kloer: Mir wëlle keng geheim Diplomatie méi. An zu där politescher Absicht solle mer eis bekennen.

Zweetens, eis eege Verfassungsrealitéit. Eis Verfassung ass ganz kloer an deem Punkt! Eeben, den Artikel ass kloer! A mir hunn eng Jurisprudenz!

An déi Jurisprudenz, déi vun eisen héchste Juridictioune geholl ginn ass, seet dat och ganz kloer. A si seet souguer derbäi: D'Form an d'Denominatioun vun deenen Accorden, déi mir mat enger anerer Partei huelen, sinn egal. An ech mengen, ob mir dat elo en Accord nennen, e Memorandum of Understanding, eng Déclaration d'entente, op iergendenger Sprooch oder soss eppes: Et ass egal!

Am Fong kënnt et drop un, datt de Lëtzebuerger Staat géintiwwer engem anere Staat oder engem aneren Objet vum Droit international public oder engem Sujet de droit international public iergendeng Form vun Engagement hëlt, an domadder muss dat hei, net nëmme mis à la disposition vum Parlament, mee ratifizéiert ginn!

Elo hu mer natierlech Problemer, dat ass mäin drëtte Punkt, well mer effektiv confidentiel Saachen heiansdo hei behandelen. Ech weisen dat zréck, wat den Här Bodry hei gesot huet, datt mir hei net capabel wären, Geheimnisser ze waren. Ech mengen, wa wierklech hei ...

(Brouhaha)

... essenziell Geheimnisser um Spill stinn, dann hunn ech vollt Vertrauen an eng parlamentaresch Demokratie, datt dat ka sinn.

Mee mir hunn en Avis juridique! Déi Regierung, déi eis hei seet, datt mer u sech hei net sollten alles an e Parlament ginn, huet en Avis juridique dozou maache gelooss, viru kuerzer Zäit, am Beräich vun der Defense, deem warscheinlech sensibelste Beräich. An an deem Avis juridique steet kloer: Et muss ratifizéiert ginn. An déi geheim Deeler, déi kënne separat gekuckt ginn. Mee da musse se nach an enger Parlamentskommissioun gekuckt ginn. Dat ass e Wee, deen den Här Bodry och gewisen huet.

An natierlech, dat ass e Wee vun der Vernonft! Mee mir däerfen awer net higoen an elo probéieren, an ech mengen, dat ass déi Déclaration oder déi Intention cachée, datt eng Regierung praktesch laanscht e Parlament kann international Obligatiounen anhuelen.

Et ass e bëssen eng aner Situatioun mat kommerziellen Accorden. Do ass dat e bëssen anescht. Mir hunn dee Klassiker vun RTL, wou mer och net genau wëssen, wat do drasteet. Do musse mer och eng Léisung fannen! Mee et ass natierlech eng aner Natur vun enger Ofmaachung, ob se kommerzieller Natur ass oder mat engem anere Sujet de droit international public. Ass dat de Fall, muss hei ratifizéiert ginn.

Et gëtt vill där Zorte vun Traitéen, déi laanscht eist Parlament ginn. Et ass zum Beispill esou systematesch am Beräich vun der Entwécklungshëllef mat de Programmes indicatifs de coopération, wou och nach grouss finanziell Mëttelen um Spill stinn. Ech zitéiere just ee Beispill aus der Aktualitéit: mam Niger - a leschter Zäit an der Aktualitéit, ech ginn net dorop an -, mee mam Niger leeft am Ableck e Programme indicatif de coopération iwwer dräi Joer mat 67 Milliounen Euro.

Ass dann esou e Programm, deen ni hei duerch d'Parlament gaangen ass, contrairement zu der Constitutioun, iwwer 67 Milliounen, net derwäert, datt mir hei als Deputéiert kënnen e Wuert do matschwätzen?

Firwat? Ech mengen, et ass eng Selbstverständlechkeet, datt mer eis sollte selwer eescht huelen. Ech hu wierklech Problemer dermat ze verstoen, datt hei Deputéiert, gewielte Volleksvertrieder matschaffen, aktiv matschaffen un enger Entmuechtung vum Parlament! Et ass emol politesch net opportun! Well haut sëtzt Der an der Regierung, muer sëtzt Der vläicht op dëser Säit!

Also denkt drun, wannechgelift, an allem, wat mer an dësem Dossier maachen, datt mer eng Verantwortung hu géintiwwer eiser Verfassung, géintiwwer eise Wieler, géintiwwer eis selwer, an datt dat hei en essenzielle Sujet ass, fir eis parlamentaresch Demokratie eescht ze huelen!

Mir hätte gär, op jidde Fall hätte mir dat gär an der ADR, datt en Engagement, deen dës Regierung hëlt, der Kontroll vun dësem Parlament voll ënnerläit.

Ech soen lech Merci.

M. Roy Reding *(ADR).-* Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président.-* Dann huet den Här Marc Baum d'Wuert gefrot.

M. Marc Baum *(déi Lénk).-* Merci, Här President. Ech mengen, et si ganz vill richteg Saache bis elo gesot ginn. Den Här Bodry huet gesot: „Et gëtt verschidden Zorte vu MoUen." Dat stëmmt! Wat awer net ka sinn, datt et zwou Zorte gëtt, nämlech déi Zort, déi d'Regierung arrangéiert an déi public gemaach ginn, an déi, déi d'Regierung net arrangéiert an déi geheim bleiwen.

Une voix.- Très bien!

M. Marc Baum *(déi Lénk).-* Dat kann net sinn! Dat kann net sinn!

Et sinn zwee verfassungsrechtlech Prinzipien, ob se op den Artikel genee stëmmen oder net, dat spillt emol keng Roll, mee déi awer eng Praxis reflektéiert hunn:

Dat ass effektiv dee vun de Geheimverträg, dee beseet, datt et déi net méi gëtt. Den Här Kartheiser ass op d'Geschicht dovunner agaangen an op d'Geféierlechkeet vu geheimen Ofmaachungen tëschent Exekutiven aus verschiddene Länner.

An deen zweete Prinzip, dat ass d'Kontrollfunktioun vum Parlament. Ech ka mech un déi entwürdegend Aart a Weis erënneren, wou d'Deputéiert hei Zougang kritt hunn zu den Dokumenter vum TTIP. Wat ënner aller Klarinett war! Wou mer ënner Opsiicht ware vu jeeweils engem Regierungsbeamten. Mee zumindest hate mer faktuell d'Méiglechkeet, deen Text kucken ze goen, op Initiativ vum deemolege Chamberspresident hin.

Ech mengen, datt et engem Parlament onwürdeg ass, wa mer MoUen, déi aner Länner dobaussen erausposaunen ... Mir selwer ... Ech selwer hunn eng Question parlementaire gestallt zu deem mat de Vereenegte Staaten, datt mer dee solle kréien. A wann do d'Äntwert einfach ass: „Nee, dat maache mir net", gläichzäiteg d'Amerikaner deen awer groussaarteg no bausse posaunen, da muss ee soen: Dann hu mer eng parlamentaresch Demokratie, déi sech schumme goe kann!

Ech fannen déi Initiativ hei vun der CSV richteg. Se ass domadder effektiv an der Oppositioun ukomm, well hei geet et och ëm d'Rechter vun der Demokratie.

Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président.-* Den Här Alex Bodry nach eng Kéier, wannechgelift.

M. Marc Baum *(déi Lénk).-* Wat fir eng Prozedur ass dat elo?

M. Alex Bodry *(LSAP).-* Ech hunn d'Wuert nach eng Kéier gefrot.

M. Marc Baum *(déi Lénk).-* Jo, ech och.

M. Alex Bodry *(LSAP).-* Majo!

M. Marc Baum *(déi Lénk).-* Jo.

M. Alex Bodry *(LSAP).-* Jo, selbstverständlech. Jiddweree ...

M. Fernand Etgen, *Président.-* Et ass de Moment um Här Bodry.

M. Alex Bodry *(LSAP).-* Ech sinn nach ëmmer gutt a menger Zäit, denken ech.

(Interruptions)

Nee. Mee jiddweree ka mindestens zweemol, mengen ech, an der Debatt intervenéieren. Ech wär frou, wann ech dat Recht och hätt. Wann den Här Baum dat méiglech mécht. Jo, gutt.

(Interruption)

M. Fernand Etgen, *Président.-* Et ass um Här Bodry.

M. Alex Bodry *(LSAP).-* Also, et ass e seriöe Problem. Ech mengen, mir sollen dat net ënnert den Dësch kieren, fir dat kloerzemaachen. Ech mengen, et ass net schwaarz a wäiss, soen ech nach eng Kéier. An et kann een och net all MoUen an engem Dénge soen: „Esou, elo alles eraus!" an esou virun an esou weider. Dat muss vu Fall zu Fall gekuckt ginn.

A mir mussen eis Reegele fir d'Zukunft ginn, virun allem, fir dass mer an esou Situatiounen net méi kommen, dass dat gekläert gëtt, direkt beim MoU, wat et ass. An da musse mer kucken, wann et confidentiel ass, iwwer wat fir e Wee d'Chamber en Ableck an déi Saache kritt.

Dat ass mäi Wonsch. Ech kann dat hei net vu mir aus decidéieren. Ech gesinn och nach net genau, wéi déi Prozedure sollte lafen. Mir sollte vläicht och kucken, wéi aner Parlamenter dat doten handhaben. Dat do ass jo eng Fro, déi sech net nëmmen zu Lëtzebuerg stellt. Dat do ass eng Fro, déi sech an all Land stellt, well an all Land gëtt et d'Praxis vun de MoUen. Et ass vläicht méi oder manner heefeg, mee et gëtt se. An net zënter gëschter. Et gëtt se schonn zënter laangen, laangen Zäiten.

An duerfir mengen ech, dass een dat doten eng Kéier a Rou soll diskutéieren, kucken, wat den Droit comparé seet, kucken, wéi aner Parlamenter dat handhaben. An ech mengen, dass mer dann eng Léisung fir Lëtzebuerg géife fannen, déi d'Strooss hält. Dat ass meng Propos, déi ech maachen.

Wann Der wëllt insistéieren, dass ofgestëmmt gëtt, wäerte mir Nee stëmmen. Wann Der der Meenung sidd, dass mer déi dote Fro sollen am Detail a seriö kucken, proposéieren ech, dass mer eng gemeinsam Sitzung géife maache vun der aussepolitescher Kommissioun an der Institutiounskommissioun, dass mer eis fündeg maachen, wat d'Modeller sinn, déi fonctionéieren, an dass mer déi da vläicht géifen iwwerhuelen. Dat ass déi Propos, déi ech géif maachen.

M. Fernand Etgen, *Président.-* Den Här Mosar, wannechgelift.

M. Laurent Mosar *(CSV).-* Jo, merci, Här President. Ech fannen déi Diskussioun ganz interessant. Ech soen och allen Intervenante Merci. Et ass ganz villes gesot ginn, wat ech net méi brauch ze widderhuelen.

Just awer nach eng Kéier: Mir sinn eis jo alleguerten eens, Här Bodry, mir wëlle keng geheim Accorden! Duerfir mengen ech, ass et eigentlech egal, ob d'Verfassung dat fréier oder net méi virgesinn huet. Mir sollen einfach op deem Prinzip bleiwen. An ech mengen, do soll et och keng Ausnam ginn.

Ech sinn och d'accord mat all deene Riedner, déi soen: „Et dierf een net alles an een Dëppe

geheien." Dat, wat mech awer e bësse plot, an de Marc Baum huet dat virdrun och gesot: Do gëtt et Verschiddener, do gëtt et awer notamment ee MoU, dee gemaach ginn ass mat de Vereenegte Staaten, mat Google a mat der Gemeng Biissen. An do geet et notamment ëm d'Acquisitioun an d'Vente vun Terrainen.

Dat ass en Engagement, Dir Dammen an Dir Hären! Hei geet et konkreet ëm Acquisitioun a Ventë vun Terrain. An ech mengen, datt dat awer och d'Chamber hei muss interesséieren.

An, wéi richtegerweis hei gesot ginn ass: Mir verstinn och hei net d'Attitüd vum Étienne Schneider. Déi amerikanesch Ambassad huet dat Dokument public gemaach, huet Journalisten dat gewisen. Mir hunn e puermol dem Étienne Schneider d'Fro gestallt, deen huet gesot, hie wär net gewëllt, der Chamber d'Dokument zur Verfügung ze stellen, a wär emol net gewëllt, Informatiounen aus deem Dokument ze ginn. An do musse mer eis awer eens sinn: Dat ka jo awer net sinn!

Ech sinn awer frou, Här Bodry, mat där Avance, déi Der gemaach hutt. Mir sollen dat doten a Rou kucken. Duerfir akzeptéiere mir och Är Propositioun, fir ze soen: „Da kommt, mir huelen déi Motioun eng Kéier roueg an déi dote Kommissiounen!" Domat sinn ech och d'accord. Mir sollten awer kucken, datt mer méiglechst schnell do zu engem Accord kommen. Dat sollt elo net op déi laang Bank gedréckt ginn.

Wéi gesot, mir sinn d'accord. Ech fannen, dat doten ass dee richtege Wee. Ech wëll awer och direkt soen, wann do e Blocage géif weider komme vun der Regierung, da reservéiere mir eis all Méiglechkeeten, an ech soen: Da wäert et och net nëmme bei enger Debatt hei am Haus bleiwen!

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci, Här Mosar.

Vote

Wien ass d'accord, fir iwwert dës Motioun schnellstméiglech an der aussepolitescher Kommissioun ze befannen?

Dat ass d'Unanimitéit.

Ech soen ...

(Interruptions)

Eng Jointe, jo!

(Interruption)

Okay. Wien ass dergéint?

Dann ass dat eestëmmeg esou decidéiert.

(La motion n° 9 de M. Laurent Mosar est renvoyée à la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Coopération, de l'Immigration et de l'Asile et à la Commission des Institutions et de la Révision constitutionnelle.)

Résolution 1

Da komme mer zur Resolutioun vum Här Yves Cruchten iwwert de Suivi vun de Motiounen a Resolutiounen an d'Evaluatioune vun de politesche Moossnamen.

Vote sur la résolution 1

Wie mat där Resolutioun d'accord ass, dee soll d'Hand an d'Luucht hiewen?

Wien ass dergéint?

Dann ass och dës Resolutioun eestëmmeg ugeholl.

Deen nächste Punkt vum Ordre du jour ass de Projet de loi 7466, d'Ëmsetze vun der ATAD-2-Direktiv, der Anti-Tax Avoidance ...

(Brouhaha général)

Mme Martine Hansen *(CSV).*- Ech wëll nach eppes zu der Resolutioun soen. Well ech u sech mam Här (veuillez lire: mam Huissier) geschwat hat, konnt ech net oppassen. An ech hat och de Fanger net an d'Luucht gestreckt.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Dir däerft eppes soen, Madamm Hansen.

Mme Martine Hansen *(CSV).*- Merci, Här President. Mir wollten eis bei der Resolutioun vum Här Cruchten enthalen, nämlech aus zwee Grënn.

Bis elo war ëmmer een Gentlemen's agreement u sech, datt de Rapporter am Rapport vum Budget seng Meenung konnt draschreiwen, wat net onbedéngt vu jiddwerengem ëmmer gedroe muss ginn. Wa mer dat heite stëmmen, dann huele mer, éischtens, déi dote Fräiheet fort, well da muss et d'Meenung sinn. Dann huele mer verschidde Fräiheeten, déi de Rapporter hat, fort.

An dann hu mer awer nach eng zweet Ursaach. Mir schreiwen am Intitulé dran, datt all Deputéierte ka Motiounen eraginn. Mir wëllen awer net nëmmen dann ee Regëster vun deene Motiounen hunn, mee mir hätten dann awer och gär ee vun all deene Motiounen, fir datt do e Suivi ka gemaach ginn. Dat steet esou hei net dran. Hei steet just dran, datt ee Suivi géif gemaach gi vun de Recommandatiounen. Also mir hätten och gär, datt da vun alle Motiounen e Suivi gemaach géif ginn.

An aus deenen zwee Grënn wëlle mer eis do enthalen.

M. Gilles Roth *(CSV).*- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci, Madamm Hansen. Den Här Gibéryen.

M. Gast Gibéryen *(ADR).*- Jo, Här President. Ech ka mech deene Wierder vun der Kolleegin Martine Hansen uschléissen. Ech weess net, ob et vun der Majoritéit esou gemengt war, duerfir géif ech mengen, wann d'Majoritéit vläicht dee leschte Saz géif ëmänneren an dann ersetzen, datt all d'Motioune géifen drakommen, da kéint ee se stëmmen.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Den Här Cruchten ass gefuerdert.

M. Yves Cruchten *(LSAP), rapporteur.*- Jo, also fir dat kloerzestellen: Ech si mer voll a ganz bewosst gewiescht, zu deem, wat d'Madamm Hansen och elo gesot huet, dass et effektiv an där éischter Versioun vun där Resolutioun net kloer formuléiert war, wéi eng Recommandatiounen dat sinn.

Mir hunn awer dorobber reagéiert a mir hunn eigentlech kloergestallt an där Resolutioun, dass et sech hei ëm déi Recommandatiounen handelt, déi vun der Kommissioun gedroe ginn. An ech mengen, dass dat e weesentlechen Ënnerscheed ass. Dofir kann ech si berouegen, dass weiderhin dann de Rapporter d'Fräiheet behält, och nach selwer Denkustéiss kënnen ze ginn. Ech mengen, dass dat e wichtegen Exercice ass. Ech hunn et elo dëst Joer gemaach. An ech mengen, et sinn der vill heibannen, déi et scho gemaach hunn, déi dat e wichtegen Outil fannen. Dee bleift op jidde Fall an deem Sënn behalen.

An effektiv, wat elo d'Motiounen ugeet - ech muss elo kucken, dat ass ganz komplizéiert hei mat eisem System -, ass et: « en vue de favoriser une meilleure lisibilité des différentes motions et résolutions votées par la Chambre des Députés, qu'un registre par thèmes soit créé afin de regrouper les motions et résolutions votées ».

Vläicht eng Kéier ze erklären fir déi Leit, déi net verstinn, wat een domadder mengt: Mir stëmmen hei dacks Motiounen, mir hunn der haut, mengen ech, elo schonn 9 gestëmmt, d'lescht Woch hate mer der 14 gestëmmt. Déi eng ginn ugeholl, déi aner gi refuséiert. A wann deen, dee selwer Auteur war vun der Motioun, net iergendwann eng Kéier erëmkënnt domadder a seet: „Hei, wat ass mat där Motioun geschitt? Wat huet d'Regierung gemaach?" a sou weider, da verléiert se sech vläicht.

An ech mengen, dass et wichteg ass, op jidde Fall hunn ech schonn déi eng oder aner Kéier probéiert ... An eisem Portail, an deem System, dee mir hunn, fir eis Dokumenter ze sichen, hunn ech schonn dacks no enger Motioun gesicht, déi ech net konnt erëmfannen. Ech mengen, dat soll op prominenter Plaz disponibel sinn, fir dass all Deputéierten, och déi, déi vläicht elo nach net hei sinn an déi vläicht eréischt an engem Joer oder iergendwann eng Kéier hei bäikommen, dass déi kënnen novollzéien: Wat huet d'Chamber an deene leschte Joren hei vu Motiounen eragereecht?, an dass en dann och kann e perséinleche Suivi maachen a kucken, wat d'Regierung dorauser gemaach huet.

Et geet hei eigentlech drëms, dass mer eis eegen Aarbecht seriö huelen an dass mer och derfir suergen, dass dat, wat mer heibannen decidéieren, duerno och eng Suite huet.

Merci.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Den Här Baum an dann d'Madamm Hansen.

M. Marc Baum *(déi Lénk).*- Merci, Här President. Elo musse mer awer wierklech soen: Dat do ass eng nei Prozedur! Et ass nämlech Discussion après vote.

(Hilarité et interruptions)

Da wéilt ech mech och un där Diskussioun bedeelegen.

Den Här Cruchten huet op eng wonnerbar Aart a Weis dat duergeluecht, wat d'Motioun ugeet. Duerfir hu mir déi Resolutioun och mat ënnerschriwwen. Mir mengen, datt dat effektiv, quitte datt et no engem Formalismus kléngt, awer eppes immens Wichteges ass, och fir d'Aarbechten an der Chamber ze organiséieren. An dat ass den ausschlaggeebende Grond, firwat mir dat hei natierlech mat ënnerstëtzen.

M. Fernand Etgen, *Président.*- D'Madamm Hansen.

Mme Martine Hansen *(CSV).*- Merci. Ech wëll just nach eng Kéier preziséieren: Also, de Register vun de Motioune fannen ech immens wichteg. Ech fanne just, datt dat net duergeet, well ganz vill Motioune ginn hei eestëmmeg ugeholl an et geschitt absolutt a guer näischt!

An da mengen ech, ass et net de perséinleche Suivi, dee muss gemaach ginn, mee d'Chamber huet déi Motioune gestëmmt, an da misst och d'Chamber vun deene Motioune kënnen ee Suivi maachen, sou wéi et am Prinzip an där heiter Resolutioun gefrot gëtt, datt e Suivi gemaach gëtt vun de Recommandatioune vum Rapporter. Ech mengen eeben, datt och vun deene Motiounen, déi gestëmmt ginn, d'Chamber och do misst kënnen e Suivi maachen.

Dat heescht, wann een dee leschten Tiret géif erweideren, dee misst een dann e bëssen ëmformuléieren, well et ass jo dann net d'Cofibu, déi dat muss maachen, mee et ass d'Chamber, déi da misst de Suivi maachen, souwuel vun de Recommandatioune wéi eeben och vun de Motiounen an anere Resolutiounen, déi gestëmmt gi sinn.

Merci.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Wier et net ubruecht, an deem dote Fall, dat doten eng Kéier ze diskutéieren an deem Gremium, deen dofir virgesinn ass? Oder haalt Dir drop, Här Cruchten, datt ...?

Plusieurs voix.- Et ass jo ofgestëmmt!

M. Fernand Etgen, *Président.*- Et ass ofgestëmmt.

M. Yves Cruchten *(LSAP), rapporteur.*- Ech mengen, dass mer effektiv net wäit auserneeleien, d'Madamm Hansen a mir. Mee ech mengen awer, dass dat heite relativ kloer ass. An ech mengen, mir hu schonn ofgestëmmt, an ech fannen, mir sollten dee Vott och bäibehalen.

Merci.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Okay!

5. 7466 - Projet de loi portant

1° modification de la loi modifiée du 4 décembre 1967 concernant l'impôt sur le revenu ;

2° modification de la loi modifiée du 16 octobre 1934 concernant l'impôt sur la fortune (« Vermögensteuergesetz ») ;

3° modification de la loi d'adaptation fiscale modifiée du 16 octobre 1934 (« Steueranpassungsgesetz ») ;

4° modification de la loi générale des impôts modifiée du 22 mai 1931 (« Abgabenordnung ») ;

en vue de transposer la directive (UE) 2017/952 du Conseil du 29 mai 2017 modifiant la directive (UE) 2016/1164 en ce qui concerne les dispositifs hybrides faisant intervenir des pays tiers

Domadder kënne mer dann direkt zum zweete Punkt vun haut de Moie kommen. Dat ass de Projet de loi 7466, d'Ëmsetze vun der ATAD-2-Direktiv, der Anti-Tax Avoidance Directive. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. Et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Laurent Mosar, den Här Franz Fayot, d'Madamm Josée Lorsché an den Här Gast Gibéryen. An d'Wuert huet elo de Rapporter vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här André Bauler. Här Bauler, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission des Finances et du Budget

M. André Bauler *(DP), rapporteur.*- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, et ass bal op den Dag genee ee Joer hier, dass mer déi europäesch Direktiv ATAD 1 géint d'Steierflucht hei an der Chamber gestëmmt hunn.

ATAD, ech wëll dat och nach eng Kéier rappeléieren, steet fir Anti-Tax Avoidance Directive. Haut geet et ëm d'Nofollgedirektiv, déi sougenannt ATAD 2.

Ier ech op dës ze schwätze kommen, wollt ech e bëssen aushuelen an den Hannergrond rappeléieren, wann Dir erlaabt.

Wéi och vill aner Gesetzesprojeten, déi op dëser Plaz diskutéiert ginn, ginn och déi zwou ATAD-Direktiven op der OECD hire BEPS-Aktiounsplang zréck. An dësem sinn an net manner wéi 15 verschiddene Schlussrapporten ënnerschiddlech Recommandatioune festgehale ginn, wéi déi steierlech Gouvernance vun de G20-Länner reforméiert soll ginn.

D'Zil heibäi ass in fine, dass d'Benefisser do besteiert ginn, wou se och tatsächlech erwirtschaft ginn a wou och wierklech eng Plus-value geschafe gëtt. Ëmgedréit heescht dat, dass nei Reegelen ausgeschafft gi sinn, fir eng aggressiv Steierplanung, also Steierflucht ze ënnerbannen, duerch déi zum Beispill d'Benefisser aus enger Juridictioun an eng aner, wou de Steiertaux méi niddreg ass, kënschtlech transferéiert ginn.

En anert Zil ass, fir géint d'Erosioun vun der Base imposable virzegoen - „Base erosion", wéi dat esou schéin heescht -, andeems Reegele geschafe ginn, déi et net méi erméiglechen, d'Base imposable duerch eng aggressiv Steierplanung kënschtlech ze reduzéieren.

Als Reaktioun op de BEPS-Aktiounsplang huet déi Europäesch Unioun hir Strategie am Kampf géint d'Steierflucht presentéiert, duerch déi d'Konklusioune vum BEPS-Aktiounsplang ëmgesat solle ginn. Ausser der ATAD-1-Direktiv ëmfaasst déi Strategie ënner anerem och nach d'DAC-Direktiven iwwert déi administrativ Zesummenaarbecht, d'Kooperatioun, vun deene mer jo am Moment bei der sechster, der sougenannter DAC 6, sinn.

A senge Schlussfollgerunge vum 8. Dezember 2015 huet de Rot vun der Europäescher Unioun och d'Noutwendegkeet ënnerstrach, fir gemeinsam Léisungen um Niveau vun der Europäescher Unioun ze fannen, fir verschidde Steierpraktike vun deene grousse Multinationallen ze ënnerbannen. Sou solle virop d'Efforte vun de Memberstaaten am Kampf géint d'Steierflucht besser koordinéiert a verschidden Aspekter vun den nationale Gesetzgeebungen harmoniséiert ginn.

Mat der ATAD 1 gouf e grousse Kader gesat, dee fënnef verschidde Beräicher ëmfaasst an do nei Reegelen definéiert:

1) d'Begrenzung vun der Méiglechkeet, fir Zënsen ofzesetzen,

2) d'Besteierung vu Plus-valuen, wann e steierflichtege Betrib seng Aktivaen oder seng Steierresidenz ausserhalb vun der Jurisprudenz vun engem Staat verleet; déi sougenannt „imposition à la sortie",

3) eng generell Anti-Mëssbrauch-Klausel,

4) Reegelen, déi déi auslännesch kontrolléiert Gesellschafte betreffen,

5) Reegelen, déi et erlaben, fir géint déi sougenannt „hybrid Dispositive" virzegoen.

D'ATAD-2-Direktiv befaasst sech par contre, en revanche eleng mat de sougenannten „hybriden Dispositiven", déi tëschent zwee Betriber aus engem Grupp en place gesat ginn a wou doduerjer, wéi dat am Techneschen, fir net ze soen am Fachchineeseschen heescht, e sougenannten „effet d'asymétrie" entsteet.

Mat „effet d'asymétrie" bezeechent een eigentlech zwou Situatiounen:

Déi éischt ass, wann e Paiement beim Steierzueler, deen dëse mécht, vun der Base imposable ofgezu gëtt an awer beim Beneficiaire vum Paiement net besteiert gëtt. Esou eng Situatioun gëllt als „déduction sans inclusion" oder gëtt och als dat bezeechent.

Deen zweete Fall ass, wann e Paiement bei zwee Steierzueler, zwee Contribuable vun der Base imposable ofgezu gëtt. Hei schwätze mer vun „double déduction".

Hybrid Dispositiven entsti virun allem aus der ënnerschiddlecher juristescher Qualifikatioun vun Organismen oder Finanzinstrumenter an zwee verschiddene Staaten, zwee verschiddene Länner. Doduerch kann et, wéi grad erkläert, zu enger duebeler Steiererliichterung kommen, soudass um Niveau vum Grupp manner Steiere bezuelt ginn, wéi et misst sinn.

D'ATAD-Direktiv gesäit an esou Fäll vir, dass ee vun deenen zwee involvéierte Staaten d'Steierdeduktioun verweigere muss. Vu dass d'ATAD 1 awer net alleguer déi verschidden Zorte vun hybriden Dispositiven ofdeckt, an och just déi, déi innerhalb vun der Europäescher Unioun sinn, huet de Rot vun der EU schonn dee Moment, wéi d'ATAD-1-Direktiv adoptéiert gouf, festgehalen, dass bei de sougenannten hybriden Dispositiven nogebessert muss ginn.

D'ATAD 2 leet elo no a féiert nei Reegelen a fir déi hybrid Dispositiven, déi bis elo net betraff waren. Konkreet erstreckt sech d'ATAD-2-Richtlinn op véier verschidde Kategorië vun hybriden Dispositiven, woubäi de Champ d'application ausgedeent gëtt op déi Dispositifs hybrides, déi Établissements stables benotzen. Donieft enthält d'ATAD 2 och eng Moossnamen, fir d'Duplikatioun vu Steierkreditter am Kader vun engem hybriden Transfert vun Titelen ze verhënneren, also dat heescht, en hybriden Transfert vun Titren ze verhënneren, ze vermeiden. ATAD 2 deckt och d'Relatioune mat État-tiersen, also mat Drëttlänner of.